

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การติดเชื้อในโรงพยาบาลในผู้ป่วยเอชไอวี/เอดส์ โรงพยาบาลพะเยา		
ชื่อผู้เขียน	นางสาว สุพรรณ เลิศทอง		
พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาการพยาบาลด้านการควบคุมการติดเชื้อ		
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ วิลาวัลย์ พิเชียรเสถียร	ประธานกรรมการ	
	รองศาสตราจารย์ พูนทรัพย์ โสภารัตน์	กรรมการ	
	รองศาสตราจารย์ วิลาวัลย์ เสนารัตน์	กรรมการ	
	รองศาสตราจารย์ ดร. รัตนาวดี ขอนตะวัน	กรรมการ	
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทิพาพร วงศ์หงษ์กุล	กรรมการ	

บทคัดย่อ

ผู้ป่วยเอชไอวี/เอดส์ที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ผู้ป่วยเหล่านี้มีความเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อในโรงพยาบาล การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอุบัติการณ์และการกระจายของการติดเชื้อในโรงพยาบาล และเปรียบเทียบระยะเวลาที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล ค่ายาต้านจุลชีพ และชนิดของยาต้านจุลชีพที่ใช้รักษาการติดเชื้อและอัตราตายระหว่างผู้ป่วยที่มีและไม่มีอาการติดเชื้อในโรงพยาบาล โดยศึกษากับผู้ป่วยเอชไอวี/เอดส์ที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลพะเยา ระหว่างวันที่ 15 มกราคม ถึง 15 เมษายน 2544 จำนวน 205 ราย ที่เข้ารับการรักษา 246 ครั้ง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบบันทึกข้อมูลการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลซึ่งผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่านและหาค่าความเชื่อมั่นของการวินิจฉัยโรคติดเชื้อในโรงพยาบาลได้เท่ากับ 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา การทดสอบแมน วิทนีย์ ยู และการทดสอบฟิชเชอร์

ผลการวิจัยพบการติดเชื้อในโรงพยาบาลในผู้ป่วย 12 ราย คิดเป็นอุบัติการณ์ 4.6 ครั้งต่อ 1,000 ผู้ป่วย-วัน โดยพบการติดเชื้อในทางเดินปัสสาวะมากที่สุด เชื้อที่เป็นสาเหตุของการติดเชื้อในโรงพยาบาลพบทั้ง แบคทีเรียกรัมบวกและกรัมลบ ผู้ป่วยเพศหญิงติดเชื้อในโรงพยาบาลมากกว่าเพศชาย คิดเป็นอุบัติการณ์การติดเชื้อ 5.4 และ 3.9 ครั้งต่อ 1,000 ผู้ป่วย-วัน ตามลำดับ อุบัติการณ์การติดเชื้อสูงสุดพบในผู้ป่วยอายุมากกว่า 40 ปี ผู้ป่วยที่มีระยะของการติดเชื้อเอชไอวีแบบ A และผู้ป่วยที่มีระดับ CD4+T-lymphocyte น้อยกว่า 200 เซลล์/ไมโครลิตร โดยพบอุบัติการณ์เท่ากับ 6.5 7.8 และ 3.5 ครั้งต่อ 1,000 ผู้ป่วย-วัน ตามลำดับ ผู้ป่วยที่ได้รับการสอดใส่อุปกรณ์การแพทย์มีอุบัติการณ์การติดเชื้อเท่ากับ 4.4 ครั้งต่อ 1,000 วันที่ใส่อุปกรณ์ ผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดมีอุบัติการณ์การติดเชื้อเท่ากับ 10.6 ครั้งต่อ 1,000 วันที่ผ่าตัด และผู้ป่วยที่ได้รับยาต้านจุลชีพและยาสเตียรอยด์ มาก่อนมีอุบัติการณ์การติดเชื้อ 5.1 และ 22.2 ครั้งต่อ 1,000 วันที่ได้รับยาตามลำดับ โดยผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยว่าติดเชื้อในโรงพยาบาลเกิดการติดเชื้อภายในเวลา 4 สัปดาห์

ผู้ป่วยเอชไอวี/เอดส์ที่ติดเชื้อในโรงพยาบาลมีระยะเวลาที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลนานกว่า เสียค่าใช้จ่ายด้านจุลชีพและใช้ยาต้านจุลชีพหลายชนิดมากกว่าผู้ป่วยที่ไม่ติดเชื้อในโรงพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 แต่ผู้ป่วยที่ติดเชื้อในโรงพยาบาลมีอัตราการตายไม่แตกต่างจากผู้ป่วยที่ไม่ติดเชื้อในโรงพยาบาล

ผลการวิจัยนี้เสนอแนะว่า บุคลากรทางการแพทย์และพยาบาลควรระมัดระวังในการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลขณะให้การดูแลผู้ป่วยเอชไอวี/เอดส์ โดยปฏิบัติตามหลักการป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาลอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะในรายที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลมานาน ได้รับการผ่าตัด การสอดใส่อุปกรณ์ทางการแพทย์และได้รับยาสเตียรอยด์

Thesis Title	Nosocomial Infection in Patient with HIV/AIDS at Phayao Hospital		
Author	Miss Supun Leardtong		
M.N.S.	Infection Control Nursing		
Examining Committee	Associate Professor	Wilawan Picheansathian	Chairman
	Associate Professor	Poonsap Soparat	Member
	Associate Professor	Wilawan Senaratana	Member
	Associate Professor Dr.	Ratawadee Chontawan	Member
	Assistant Professor Dr.	Tipaporn Wonghongkul	Member

ABSTRACT

There has been a steady increase in numbers of persons with HIV/AIDS cared for in the hospital. They are at high risk for acquiring nosocomial infections. This research aimed to determine the incidence and distribution of nosocomial infections, and to compare length of stay, cost and type of antimicrobial drugs used for treating infections, and case-fatality rate between patients with and without nosocomial infections. The study population consisted of 205 persons with HIV/AIDS admitted 246 times at Phayao hospital between January 15 to April 15, 2001. The instrument used for data collection was the nosocomial infection surveillance form. The content validity was examined by five experts. Nosocomial infection diagnosis was tested and the reliability was 1. Data were analyzed by using descriptive statistics, Mann-Whitney U test, and Fisher's exact test.

Results showed that: nosocomial infections were diagnosed in 12 cases giving an overall incidence of 4.6 episodes per 1,000 patient-days. The most common site of infection was urinary tract. The common organisms isolated were gram positive and gram negative bacteria. The infection rate of female patients was higher than male patients, 5.4 and 3.9 per 1,000 patient-days, respectively. The highest incidence rate was in patients aged 40 or over, stages of HIV infection in category A, and CD4+T-lymphocyte count below 200 cell/microlite, infection rates were 6.5, 7.8, and 3.5 per 1,000 patient-days, respectively. The incidence of nosocomial infections among patients received invasive devices was 4.4 per 1,000 device-days. Patients undergone surgical procedure developed nosocomial infections 10.6 per 1,000 surgical-day. Patients treated with antimicrobial drugs and steroid had the incidence of nosocomial infections 5.1 and 22.2 per 1,000 device-days, respectively. All of the patients diagnosed nosocomial infections developed these infections within four weeks.

The length of hospitalization, type and cost of antimicrobial drugs used among patients with nosocomial infections was statistically significant higher than patients without nosocomial infection ($p < 0.001$). But case-fatality rate among nosocomial infected patients was not difference from that of patients without nosocomial infections.

The results of this study indicated that medical and nursing personnel should be carefully in prevention and control of nosocomial infection during care for persons with HIV/AIDS. Such care should carefully follow nosocomial infection control guidelines especially patients with long term hospitalization, receive surgical procedure, exposure to invasive devices, and receive steroid.